

KOOR BIËNNALE

International
Organ Festival
Haarlem since 1951

**Aan het College van Burgemeester en Wethouders
en de gemeenteraad van de gemeente Haarlem,**
p.a. Postbus 511
2003 PB Haarlem

Koorbiënnale (info@koorbiennale.nl)
Internationaal Orgelfestival Haarlem (office@organfestival.nl)
Houtfestival (info@houtfestival.nl)

Onderwerp:
Het voortbestaan van de Haarlemse muziekfestivals

Geacht College van B&W, geachte gemeenteraadsleden,

Als voorzitters van de besturen van respectievelijk de Koorbiënnale Haarlem, het Internationaal Orgelfestival Haarlem en het Haarlemse Houtfestival zijn wij genoodzaakt u te informeren over de zeer zorgwekkende financiële situatie waarin deze drie festivals door recente ontwikkelingen zich bevinden. In deze brief lichten wij deze situatie toe en zetten we uiteen hoe recente ontwikkelingen op meerdere gebieden het voortbestaan van drie Haarlemse podiumkunsthoeven in gevaar brengen.

Klimaat

Haarlem kent een bruisend muziekfestivalklimaat. Haarlemmers kunnen kiezen uit een breed scala aan zomerfestivals in de eigen stad: van groot tot klein, van lokaal, op de community gericht, tot commercieel en met het oog op een groot internationaal publiek. Onze festivals nemen een unieke plaats in in het Nederlandse en Noord-Hollandse festivallandschap. We zijn al decennialang verbonden met het culturele DNA van de stad en de provincie, maar zijn ook gezichtsbepalend voor het landelijke én internationale culturele imago van Haarlem. De mondiale roem en de aantrekkingskracht van het Christiaan Müller-orgel in de Bavokerk is ongeëvenaard. Het Houtfestival is al 35 jaar het boegbeeld van een zeer gevarieerd, hoogkwalitatief en graag bezocht festival, en een evenement dat bovendien geheel door de inzet van vrijwillige professionals tot stand komt. Er zijn nauwelijks professionele koren of koordirigenten in de wereld die Haarlem niet kennen. De drie festivals hebben daarbij een steeds groter en gevarieerder publieksbereik weten op te bouwen. Dankzij de fondsenwerving trekken we investeringen van landelijke en internationale fondsen en begunstigers naar de stad toe. Pluriformiteit, internationaliteit, relevantie voor de gemeenschap en ondernemerschap: zowel de stad Haarlem als onze festivals hebben –en dat zeggen we in alle bescheidenheid– een reputatie te verliezen als het gaat over verankering en investering in de stad.

Zorgen

Al deze successen ten spijt: de situatie rondom de toekomst van de festivals is zeer zorgwekkend. Op drie punten vragen wij dringend uw hulp: het recent wegvallen van de subsidiering door het Fonds Podiumkunsten, de huidige COVID-19-crisis en de situatie rondom de stedelijke en provinciale subsidiëring.

1 Wegvallen meerjarige festivalsubsidies Fonds Podiumkunsten

Begin augustus werden de adviezen rondom de meerjarige subsidiering van festivals door het Fonds Podiumkunsten (FPK) bekendgemaakt. Ondanks positieve beoordelingen van de projectplannen en de artistieke visies resulteerden de aanvragen van zowel de Koorbiënnale als het Orgelfestival in een afwijzing, ten gevolge van het door de overheid opnieuw korten op het beschikbare budget. Ook het Houtfestival is door FPK met lege handen weggestuurd. Dat was niet wegens een negatief advies, maar omdat de zogenaamde tweejaarsregeling is afgeschaft waardoor een aanvraag van het Houtfestival voor ondersteuning binnen de landelijke FPK-regeling überhaupt niet meer mogelijk is.

2 COVID-19 steunpakketten en de festivals

COVID-19 heeft een crisis zonder weerga veroorzaakt, en het einde is nog niet in zicht. Veel doden en ernstig zieken zijn nu nog steeds te betreuren. Geen enkel onderdeel van de samenleving is ongedeerd gebleven, en dat geldt ook voor het culturele domein. Het tweejaarlijkse Orgelfestival en Houtfestival hebben noodgedwongen hun festivals moeten uitstellen tot 2021. Het is nu echter nog volstrekt onzeker of de Covid-19-situatie het organiseren van de festivals in 2021 toelaat. De Koorbiënnale zou weliswaar al plaatsvinden in 2021, maar wordt nu al bestookt met prangende vragen over wat volgend jaar op het gebied van koorzang uitvoerbaar zal zijn. Prognoses over zaalbezetting en eigen opbrengsten laten een schrikbarende inkomstendering zien.

De overheid heeft gelukkig laten zien dat er begrip is voor de omstandigheden waarin de culturele sector zich bevindt. Heel recent is een tweede steunpakket aangekondigd, waarvan een deel beschikbaar gemaakt wordt voor de gemeenten. Ook de Provincie Noord-Holland heeft, via de gemeenten, een bedrag van 10 miljoen euro beschikbaar gesteld om de schrijnende situatie in de provinciale cultuurwereld te verlichten.

Het spreekt vanzelf dat de grotere gemeentelijke cultuurinstellingen, zoals musea en cultuurgebouwen, in aanmerking moeten komen voor een deel van deze noodsteun. Tegelijkertijd stellen we vast dat ook, misschien wel *juist* de Haarlemse muziekfestivals, die door hun kleinschaligheid enorm kwetsbaar zijn, door het virus in hun voortbestaan worden bedreigd. Wij stellen het op prijs als wij op korte termijn geïnformeerd worden over de mogelijkheden om aanspraak te maken op een deel van de tijdelijke noodsteun uit de diverse noodfondsen.

3 Stedelijke en provinciale versus andere investeringsbronnen

Onze grote inspanningen om fondsen te werven resulteerden de afgelopen jaren voor de drie festivals gezamenlijk in circa € 650.000 aan baten, afkomstig van landelijke en regionale subsidieverstrekters. Wij wijzen erop dat dit gelden zijn die vervolgens grotendeels in de stad Haarlem en de regio zijn geïnvesteerd.

Wij ervaren een zekere onbalans tussen de omvang van de gemeentelijke investering (gemeentelijke subsidies ter grootte van € 137.500 voor de drie festivals tezamen) en die van de totale omzet van de muziekfestivals van ruim 1,1 miljoen euro. In andere woorden: de gemeentelijke bijdrage vormt slechts 12,5 % van de totale omzet van de drie muziekfestivals, die goeddeels de Haarlemse economie én inwoners ten goede komt.

Hoe dankbaar we ook zijn voor de structurele steun van de gemeente, we willen graag wijzen op deze discrepantie. De cultuurbezuinigingen na de vorige crisis hadden ons al diep in onze bestaanszekerheid aangetast. Door zuinig en creatief te zijn, hebben we het gered. Deze nieuwe crisis kunnen wij niet opvangen. Wij vragen u concreet om bestaanszekerheid. Daar gaat ook een stevig signaal van uit bij het aanvragen van fondsen en andere subsidies. Die kijken meer en meer of de gemeente een initiatief ook relevant genoeg vindt om mede te financieren – een lokale ‘matching’ die bijvoorbeeld bij de FPK-subsidies al een bindende voorwaarde is.

Cultuurnota

Op dit moment wordt een nieuwe Cultuurnota voorbereid. Wij willen wijzen op de duurzame investering die wij vormen. Wij kunnen niet zonder langdurige ondersteuning blijven bestaan en een bijdrage blijven leveren aan de culturele infrastructuur van de stad. Langdurige ondersteuning stelt de toekomst van onze festivals veilig, waardoor we een bijdrage kunnen blijven leveren aan het woon- en investeringsklimaat van Haarlem en omstreken. Graag bieden wij daarom onze expertise aan, bijvoorbeeld door deelname aan de voorbereidingsgesprekken voor de nieuwe Cultuurnota.

We hopen dat wij u bewust hebben kunnen maken van onze serieuze zorgen en de gevaarzone waarbinnen de genoemde festivals zich bevinden. We zien graag een uitnodiging voor een gesprek over de in deze brief genoemde onderwerpen tegemoet.

Met vriendelijke, bezorgde groet,

Marjolijn Vencken
Voorzitter bestuur Koorbiënnale

Renske Leijten
Voorzitter bestuur Stichting voor Culturele Samenwerking Multiplex/Houtfestival

Rein van der Kluit
Voorzitter bestuur Internationaal Orgelfestival Haarlem